

**หลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ
(รูปแบบกลุ่มสนใจ)**

หลักสูตรการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco-printing

จำนวน ๒๐ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

**ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลำพูน
กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ**

หลักสูตรการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco-printing จำนวน ๒๐ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่จัดการเรียนรู้ ๓ ด้าน คือ การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ ตามระดับ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้กับประชาชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษา ได้กำหนดนโยบายให้จัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ ความคิด สร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ๕ ด้าน คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศ ศิลปะวัฒนธรรมประเพณี และทรัพยากรมนุษย์ และวิเคราะห์ข้อมูลวิถี การดำเนินชีวิต ความต้องการของประชาชน โดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติได้จริง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เป็นช่องทางการประกอบ อาชีพและพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเองและ ครอบครัวต่อไป

ผ้าแต่ละชนิดจะรองรับสีจากธรรมชาติที่แตกต่างกัน แม้ว่าสีนั้นจะมาจากใบไม้ชนิดพันธุ์เดียวกันก็ตาม แต่มีเอกลักษณ์เฉพาะแตกต่างกัน Eco - printing เป็นผ้าพิมพ์สีธรรมชาติเป็นงานศิลปะที่สวยงามทำจากสีของ ใบไม้และดอกไม้ที่ออกแบบลายต่างๆ บนผืนผ้าธรรมชาติแต่ละผืนผ้าที่มีความสวยและความลึกซึ้งของงานศิลปะ ที่ให้สวยงามแตกต่างกัน เมื่อนำมาออกแบบร้อยเรียงบนผืนผ้าจะคงความเป็นเอกลักษณ์ของใบไม้และดอกไม้ เหล่านั้น สี ของใบไม้มองด้วยตาเปล่าจะเห็นสีเขียวเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อนำมาผ่านกระบวนการพิมพ์สีธรรมชาติ ความมหัศจรรย์ ของธรรมชาติจะฝากรอยสีธรรมชาติสวยงามบนผ้าผืนนั้น ทำให้ผู้ลงมือทำผ้าแต่ละผืนมีความรู้สึกผูกพันกับธรรมชาติ เพิ่มจิตสำนึกรักษ์ธรรมชาติ รักเสื้อผ้าที่ใช้ ทะนุถนอม ประหยัด และที่สำคัญเกิด ความสุขใจ มีสมาธิ ความสงบภายในที่เกิดขึ้นจากกระบวนการธรรมชาติ สร้างรูปแบบทำให้เกิดแพชั่นขั้นสูง เป็นการเพิ่มคุณค่าของผ้าพร้อมกับผลงานของ นักออกแบบสามารถนำไปต่อยอดสร้างรายได้ที่ยั่งยืน สามารถทำเพื่อ ใช้ส่วนตัว เป็นอาชีพหลัก หรืออาชีพเสริมที่สร้างรายได้ให้กับตนเอง สร้างธุรกิจใหม่ให้แก่ผู้สนใจ ช่วยยกระดับ คุณภาพชีวิต ชุมชนท้องถิ่น

ดังนั้น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองลำพูน จึงได้จัดทำกรย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing โดยหลักสูตรและเนื้อหาจัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของ ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติ ด้วยเทคนิค Eco - printing สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นช่องทางการประกอบอาชีพ และการมีงานทำ สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวต่อไป

หลักการ

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาควิชาศึกษาไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

๓. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ

๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

๓. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

มี ๓ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ

๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

๓. ผู้สนใจ

ระยะเวลา

จำนวน ๒๐ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี จำนวน ๒ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน ๑๘ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco – printing จำนวน ๓๐ นาที

๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco – printing
๒. ความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพ การย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco – printing
 - ๒.๑ การวิเคราะห์ตนเอง
 - ๒.๒ การวิเคราะห์ตลาด
๓. ทิศทางในการประกอบอาชีพการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco – printing

๒. ทักษะการประกอบอาชีพย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco – printing จำนวน ๑๔ ชั่วโมง

๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco – printing
 - ๑.๑ ชนิดของวัตถุดิบ
 - ๑.๒ การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์
 - ๑.๓ การใช้และการจัดเก็บเครื่องมือ
๒. ขั้นตอนการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco – printing

๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ จำนวน ๑๕ นาที

- สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร การลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม
- การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยง
- การจัดการความเสี่ยง การศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน

๔. โครงการประกอบอาชีพ จำนวน ๑๕ นาที

- ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ
- การตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ
- ประเมินโครงการ/ปรับปรุงโครงการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ

๒. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้ รวมทั้งการศึกษาดูงานเพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพ

๓. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ

- เรียนรู้จากวิทยากร
- เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
- เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
- เรียนรู้จากกลุ่ม โดยการพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๔. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการการผลิต และการบริหารจัดการทางการตลาด

๕. จัดทำโครงการประกอบอาชีพ การเขียนโครงการ
๖. ดำเนินการให้ผู้เรียนนำโครงการประกอบอาชีพ ไปสู่การปฏิบัติจริง
๗. การนิเทศ ติดตามประเมินโครงการของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้การเชื่อมโลหะ
๒. แหล่งเรียนรู้/ อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ
๓. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
๔. รายการการเชื่อมโลหะทางอินเทอร์เน็ต
๕. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรช่างพื้นฐาน ช่างผ้าเปตาน ประกอบด้วยเนื้อหา ๔ เรื่อง จำนวน ๒๐ ชั่วโมง ดังนี้

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่างทอผ้า ประกอบอาชีพการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco-printing	๑. เพื่อให้ผู้เรียนรู้ถึงความสำคัญเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการทำผ้าย้อมจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ๓. เพื่อให้ผู้เรียนรู้ทิศทางของการประกอบอาชีพการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing	๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ๒. ความเป็นไปไม่ได้ของการประกอบอาชีพการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ๒.๑ การวิเคราะห์ตนเอง ๒.๒ การวิเคราะห์ตลาด ๓. ทิศทางในการประกอบอาชีพการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความสำคัญในการประกอบอาชีพการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ๒. วิทยากรและผู้เรียนร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงความคิดเห็น - วิเคราะห์ตนเองการตลาด การลงทุน ๔. วิทยากรและผู้เรียนสรุปความรู้ร่วมกัน	๓๐ นาที	-
๒. ทักษะการประกอบอาชีพย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco-printing	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ได้	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ๑.๑ ชนิดของวัตถุดิบ ๑.๒ การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ ๑.๓ การใช้และการจัดเก็บเครื่องมือ ๒. ขั้นตอนการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing	๑. วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับวัตถุดิบและอุปกรณ์ที่ใช้ในการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ๒. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ๓. วิทยากรอธิบายและสาธิตการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing ๔. ผู้เรียนฝึกการย้อมผ้าจากสีธรรมชาติด้วยเทคนิค Eco - printing	๑ ชั่วโมง	๑๘ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	๓.๑ บอกแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ กำหนด และควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ ลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม วิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง ศึกษาข้อมูลการตลาด กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาดได้	๓.๑ สํารวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของ แหล่งทรัพยากร การกำหนดและควบคุมคุณภาพ ผลผลิตที่ต้องการ การลดต้นทุนการผลิตแต่ คุณภาพคงเดิม การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง การศึกษาข้อมูล การตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดใน ชุมชน กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และ แผนการจัดการตลาด	๓.๑ วิทยากรอธิบาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ให้ ผู้เรียนสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของ แหล่งทรัพยากร การกำหนดและการควบคุม คุณภาพผลผลิตที่ต้องการ ศึกษาการลดต้นทุนการ ผลิตแต่คุณภาพคงเดิม ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยความ เสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการ จัดการความเสี่ยง ศึกษาข้อมูลการตลาด และ วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน การ กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการ จัดการตลาดที่เกี่ยวข้อง	๑๕ นาที	-
๔. โครงการประกอบอาชีพ	๔.๑ เขียนโครงการในแต่ละ องค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้อง ตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ ประเมินโครงการ/ปรับปรุงโครงการได้	๔.๑ การเขียนโครงการประกอบอาชีพเพื่อนำไปสู่ การปฏิบัติจริง และตรวจสอบความเป็นไปได้ของ โครงการ การประเมินโครงการ/ปรับปรุงโครงการ	๔.๑ ให้ผู้เรียนฝึกการเขียนโครงการประกอบอาชีพ และกำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของ ตนเองและตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของ โครงการอาชีพ	๑๕ นาที	-

การอนุมัติหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดลำพูน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ได้จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองประกอบด้วย กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง บรรลุเป้าประสงค์ ตามที่สถานศึกษา กำหนด คณะกรรมการสถานศึกษาได้พิจารณาหลักสูตรและเห็นชอบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ว่าที่ร้อยตรี.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(ดำรงค์ อดะเส)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

.....

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางฟ้าวนิชย์ ชลมนัสสรณ์)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองลำพูน